

ZAKON O UPRAVNEM SPORU (ZUS-1)

z novelo ZUS-1C

Uvodna pojasnila

dr. Erik Kerševan

LEXPERA®

GV
ZALOŽBA

Ljubljana 2023

Predgovor

Zakon o upravnem sporu (ZUS-1) je bil kot nova sistemska ureditev sprejet leta 2006, ko sem tudi prvič pisal uvodna pojasnila k temu zakonu. Vsekakor je mogoče pritrditi stališčem, da se je v praksi izkazal, saj je v tem času doživel le malo sprememb, vsekakor bistveno manj kot drugi procesni zakoni. Vanj je tudi poseglo le malo odločitev Ustavnega sodišča, ugotovljene manjše neustavnosti pa so bile z zakonskimi novelami tudi že odpravljene. Večja sprememba pri njegovem izvajanju je bila tudi posledica sprejetja ZPP-E, ki je poenotilo sistem dopuščene revizije tudi za primere, ko o njej odloča Vrhovno sodišče v upravnem sporu, kar je bil sistemsko izjemno pozitiven učinek.

Nič od navedenega seveda ne pomeni, da ne bi bilo področje upravnega spora predmet nadaljnjega razvoja, saj se število primerov veča, prav tako pa tudi obremenitve. Te so v nekaterih primerih nesmiselne (na primer vseobsežna pravica do pritožbe v zadevah mednarodne zaščite), a žal pri pristojnih nosilcih izvršne in zakonodajne oblasti za opozorila Upravnega sodišča, Vrhovnega sodišča, Sodnega sveta in preostalih strokovnih teles ni najti posluha. V vsakem primeru bo za uspešno in učinkovito delovanje upravnega sodstva še naprej treba sistemsko skrbeti, predvsem pa zagotoviti več sodnic in sodnikov Upravnega sodišča ter ob ustreznem sistemskem razvoju razmisliti o tem, kako – v povezavi s spremembami pravnih sredstev po Zakonu o splošnem upravnem postopku (ZUP) – upravno sodstvo nadalje organizirati, morda tudi na več stopnjah odločanja. Besedilo teh uvodnih pojasnil vključuje spremembe ZUS-1C, ki se uporablja za vse upravne spore, v katerih je tožba vložena po začetku njegove uveljavitve, torej po 28. 6. 2023, le v posameznih določbah

pa tudi že za tedaj tekoče postopke. Spremembe so v besedilu tudi poudarjene, nanašajo pa se predvsem na odločanje po senatu ali sodniku posamezniku v upravnem sporu.

dr. Erik Kerševan

Ljubljana, 8. junija 2023

Kazalo

Predgovor	5
---------------------	---

Uvodna pojasnila

1. Ustavni temelji ureditve upravnega spora	17
2. Zgodovinski razvoj	23
3. Predmet sodne presoje v upravnem sporu.	28
3.1. Sodno varstvo zoper posamične akte.	29
3.2. Poseg v pravni položaj tožnika	30
3.3. Dokončnost	31
4. Upravni akt	32
4.1. Upravni akt in upravna odločba.	33
4.2. Upravni akti, ki niso upravne odločbe.	35
4.3. Akti, ki nimajo narave upravnega akta	40
5. Drugi akti, ki se lahko izpodbijajo v upravnem sporu	41
5.1. Odločitve o pravnih sredstvih	41
5.2. Sklepi.	44
5.3. Posamični akti, izdani v obliki predpisa	45
6. Molk organa.	46
7. Drugi primeri odločanja v upravnem sporu	47
8. Upravni spor v primeru kršitev ustavnih pravic	48
9. Pristojnost za odločanje v upravnih sporih	52

10. Sestava sodišča	53
11. Stranke v upravnem sporu	56
11.1. Tožnik	56
11.2. Tožena stranka	59
11.3. Prizadeta oseba kot stranka v upravnem sporu	61
11.4. Pooblaščenci	62
12. Splošna pravila postopka	63
13. Roki in vrnitev v prejšnje stanje	66
14. Stroški postopka	66
15. Tožba	68
15.1. Formalna vsebina tožbe	69
15.2. Tožbeni zahtevki	72
16. Razlogi za nezakonitost upravnega akta, ki se lahko uveljavljajo s tožbo	75
17. Rok za vložitev tožbe	78
18. Začasna odredba	80
19. Upravni spor zaradi molka organa	85
20. Umik tožbe	87
21. Sprememba in odprava upravnega akta med upravnim sporom	87
22. Predhodni preizkus tožbe	89
23. Postopek s tožbo	92
24. Odločanje o upravnem sporu	93
25. Vzorčni postopek	95
26. Pripravljalni postopek in predhodno vprašanje	96
27. Glavna obravnava in seja	98
28. Poravnava	104
29. Odločba sodišča	106
29.1. Zavrnitev tožbe	107

29.2. Odprava upravnega akta in njene posledice.	108
29.3. Ugotovitev nezakonnosti akta.	113
29.4. Spor polne jurisdikcije	113
29.5. Odločanje o tožbi zaradi varstva človekovih prav in temeljnih svoboščin.	115
29.6. Odločanje o akcesornih zahtevkih	116
29.7. Odločanje o ničnosti akta.	117
29.8. Odločanje v primeru molka organa	117
30. Razglasitev in vročitev sodnih odločb.	118
31. Sestavni deli sodnih odločb	119
32. Pravna sredstva	120
32.1. Pritožba	121
32.2. Revizija	128
32.3. Obnova postopka.	135
33. Izvršba	136
34. Uporaba postopka v upravnem sporu po noveli ZUS-1C.	137
Literatura	139
Predpisi s kraticami	141

Zakon o upravnem sporu (ZUS-1)

Prvi del

PRISTOJNOST IN ORGANIZACIJA SODIŠČ	143
---	------------

1. poglavje

Temeljne določbe	143
1. člen	143
2. člen	143
3. člen	144
4. člen	144

5. člen	144
6. člen	145
7. člen	145
8. člen	146
2. poglavje	
Organizacija upravnega sodišča in sodniki	146
9. člen	146
10. člen	146
3. poglavje	
Pristojnost in sestava sodišča	147
<i>1. oddelek</i>	
Stvarna pristojnost	147
11. člen	147
12. člen	148
<i>2. oddelek</i>	
Sestava sodišča	148
13. člen	148
14. člen	149
15. člen	150
Drugi del	
POSTOPEK V UPRAVNEM SPORU	151
1. poglavje	
Stranke	151
16. člen	151
17. člen	151

18. člen	152
19. člen	152
2. poglavje	
Splošna pravila postopka	153
20. člen	153
21. člen	154
22. člen	154
3. poglavje	
Roki in vrnitev v prejšnje stanje	154
23. člen	154
24. člen	155
4. poglavje	
Stroški postopka	155
25. člen	155
5. poglavje	
Postopek pred sodiščem prve stopnje	157
<i>1. oddelek</i>	
Tožba	157
26. člen	157
27. člen	157
28. člen	158
29. člen	158
30. člen	159
31. člen	160
32. člen	160
33. člen	161
34. člen	161
35. člen	161

<i>2. oddelek</i>	
Predhodni preizkus tožbe	162
36. člen	162
37. člen	163
<i>3. oddelek</i>	
Postopek s tožbo	163
38. člen	163
39. člen	163
40. člen	164
41. člen	164
42. člen	164
<i>4. oddelek</i>	
Vzorčni postopek	165
43. člen	165
44. člen	165
<i>5. oddelek</i>	
Pripravljalni postopek	166
45. člen	166
46. člen	166
<i>6. oddelek</i>	
Predhodno vprašanje	167
47. člen	167
48. člen	167
49. člen	167
50. člen	168
<i>7. oddelek</i>	
Glavna obravnava in seja	168
51. člen	168
52. člen	168

53. člen	169
54. člen	169
55. člen	169
56. člen	169
57. člen	170
58. člen	170
59. člen	170
60. člen	173
<i>8. oddelek</i>	
Odločba	173
61. člen	173
62. člen	173
63. člen	174
64. člen	174
64.a člen	176
65. člen	176
66. člen	177
67. člen	177
68. člen	178
69. člen	178
70. člen	178
71. člen	179
72. člen	179
<i>6. poglavje</i>	
Pravna sredstva	179
<i>1. oddelek</i>	
Pritožba	179
73. člen	179
74. člen	180

75. člen	180
76. člen	181
77. člen	181
78. člen	181
79. člen	182
80. člen	182
81. člen	183
82. člen	183
 <i>2. oddelek</i>	
Revizija	183
83. člen	183
84. člen	184
85. člen	184
86.–91. člen	184
92. člen	184
93. člen	184
94. člen	185
95. člen	185
 <i>3. oddelek</i>	
Obnova postopka	186
96. člen	186
97. člen	187
98. člen	187
99. člen	188
100. člen	188
101. člen	188
 <i>7. poglavje</i>	
Izvršba	188
102. člen	188
103. člen	189

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	189
104. člen	189
105. člen	189
106. člen	190
107. člen	190
108. člen	191
109. člen	191
110. člen	191
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o upravnem sporu (ZUS-1C)	192
PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA	192
25. člen	192
26. člen	192
27. člen	193
28. člen	193
29. člen	193
Stvarno kazalo	195